

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΥ-10	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.aegean.gr/courses/TMS184/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Εισαγωγή θεωρητική, στην κατανόηση των αρχών, μεθόδων, στρατηγικών, εφαρμογών μελέτης της περιβαλλοντικής αρχαιολογίας.   Πρακτική ειδικευμένη μελέτη-εξάσκηση στο εργαστήριο.</p> <p>Γενικές Ικανότητες</p>
--

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....
 Άλλες...
 .....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Λήψη αποφάσεων
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Βασικές αρχές αρχαιοζωολογίας: Αναγνώριση και καταγραφή σκελετικών καταλοίπων από ζώα και πτηνά, καταλοίπων ψαριών και μαλακίων και η αρχαιολογική τους σημασία. Διαχωρισμός μικρών και μεγάλων ζωολογικών καταλοίπων-ονοματολογία-άτλαντες-συγκριτική συλλογή. Στρατηγικές δειγματοληψίας, ταφονομία, εργαλεία από οστά και όστρεα
2. Βασικές αρχές Αρχαιοβοτανικής:
  - A. Μακροφυτικά κατάλοιπα. Αναγνώριση φυτικών ειδών-ανατομικοί χαρακτήρες-άτλαντες συγκριτική συλλογή. Στοιχεία οικολογίας. Δειγματοληψία, επίπλευση (απλή επίπλευση, μηχανική επίπλευση, υγρό κόσκινο), ταφονομία, καταγραφή υλικού, ερμηνεία αποτελεσμάτων, φυτική διατροφή, γεωργία.
  - B. Ανάλυση γύρης, αρχές της μεθόδου, δημιουργία και ερμηνεία διαγραμμάτων γύρης, μέθοδοι αναγνώρισης, παλαιοκλίμα, ταφονομία
3. Εξημέρωση φυτών και ζώων: φυτικά και ζωικά κατάλοιπα από αρχαιολογικές θέσεις Αιγαίου, Ευρώπης και Μέσης Ανατολής, γεωργία, κτηνοτροφία. Τα φυτικά κατάλοιπα αρχαίων πολιτισμών και ειδικότερα στο Αιγαίο
4. Πρακτική εξάσκηση με ανασκαφικό οργανικό υλικό (οστά και κατάλοιπα φυτών).
5. Φυσική Ανθρωπολογία-Παλαιοπαθολογία: Ιστορία και εξέλιξη του ανθρώπου, αρχές συγκριτικής ανατομίας, παθολογία, αναγνώριση των οστών, ανάλυση δεδομένων, καταγραφή, συσχετισμοί.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Επικουρικό εποπτικό υλικό σε μορφή έντυπη και ηλεκτρονική.

<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="628 300 959 367">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="963 300 1287 367">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="628 374 959 512">Διαλέξεις - εξάσκηση στις εργαστηριακές μεθοδολογικές πρακτικές</td> <td data-bbox="963 374 1287 512">39 ώρες (1.56 ECTS)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="628 519 959 553">Προσωπική μελέτη</td> <td data-bbox="963 519 1287 553">33 ώρες (1.32 ECTS)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="628 560 959 593">Εργασία</td> <td data-bbox="963 560 1287 593">50 ώρες (2 ECTS)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="628 600 959 633">Τελική εξέταση</td> <td data-bbox="963 600 1287 633">3 ώρες (0.12 ECTS)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="628 663 959 696">Σύνολο μαθήματος</td> <td data-bbox="963 663 1287 696">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις - εξάσκηση στις εργαστηριακές μεθοδολογικές πρακτικές	39 ώρες (1.56 ECTS)	Προσωπική μελέτη	33 ώρες (1.32 ECTS)	Εργασία	50 ώρες (2 ECTS)	Τελική εξέταση	3 ώρες (0.12 ECTS)	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις - εξάσκηση στις εργαστηριακές μεθοδολογικές πρακτικές	39 ώρες (1.56 ECTS)													
Προσωπική μελέτη	33 ώρες (1.32 ECTS)													
Εργασία	50 ώρες (2 ECTS)													
Τελική εξέταση	3 ώρες (0.12 ECTS)													
Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Επικουρικές εργασίες</p> <p>Γραπτές εξετάσεις</p>													

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

Καραλή Λίλιαν (2005) Περιβαλλοντική Αρχαιολογία, Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα.

Λυριτζής Ιωάννης (2005). Αρχαιολογία και περιβάλλον, Εκδ Καρδαμίτσα, Αθήνα.

Renfrew, C & Bahn, P (2001) Αρχαιολογία: Θεωρίες, μεθοδολογία και πρακτικές εφαρμογές. (μτφρ. Ι. Καραλή-Γιαννακοπούλου) Εκδ. Καρδαμίτσα.

Ξενόγλωσση

Branch, Nick *et al*, 2005, *Environmental Archaeology, Theoretical and Practical Approaches* Oxford University Press, Oxford & New York.